

ÜLKE RAPORLARI



8 Aralık 2024 Sonrasında
İstanbul Üniversitesi'ndeki
Suriye Uyruklu
Öğrenciler ve Mezunlar Profili

MEHMET ERKEN

MAYIS 2025



8 Aralık Sonrasında İstanbul Üniversitesi'ndeki Suriye Uyruklu Öğrenciler ve Mezunlar Profili

Ö Z E T

Türkiye'nin uluslararası öğrenci sayısı 350 bine dayanmış durumdadır. Böylece Türkiye dünyada en fazla uluslararası öğrencisi olan ilk 10 ülke grubuna girmiş görünmektedir. Türkiye'nin dünyadaki uluslararası öğrenci pastasında üst sıralarda olmasında İstanbul Üniversitesi'nin de önemli bir katkısı bulunmaktadır, çünkü İstanbul Üniversitesi'nde 8449 uluslararası öğrenci eğitim görmektedir. Bunların içinde Suriyeli öğrenciler sayıca ilk sıradadır ve buna göre de mezun sayıları da diğer ülkelere göre fazladır. 8 Aralık 2024 sonrasında Yeni Suriye sonrası öğrenci ve mezun sayıları, bu raporun temel çerçevesini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İstanbul Üniversitesi, uluslararası öğrenci, Özbekistan, mezun.

Atıf: Erken, M. (2025). *8 Aralık Sonrasında İstanbul Üniversitesi'ndeki Suriye Uyruklu Öğrenciler ve Mezunlar Profili*, (Ülke Raporları-9: 2025/1). İstanbul: İSUMER.

Y A Z A R L A R H A K K I N D A



Öğr. Gör. Dr. Mehmet ERKEN, Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji bölümünde lisansını (2012) tamamladı. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi'nde doktorasını bitirmiştir (2022). 2019 yılından beri İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde görev yapmaktadır.

Teşekkür: Ülke Raporu'na katkılarından ötürü İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Faruk TAŞÇI'ya teşekkür ederiz.



İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Uygulama ve Araştırma Merkezi (İSUMER), İstanbul Üniversitesi bünyesinde uluslararası öğrenci merkezli uygulamalar ve araştırmalar yapan bir yapılanmadır.

İletişim: İstanbul Üniversitesi Taş Odalar, No: 22-26 (İktisat Fakültesi Ek Bina II Arkası) Beyazıt - Fatih - İstanbul / TÜRKİYE +90 212 440 00 00 (11278); umer@istanbul.edu.tr; iso.istanbul.edu.tr.

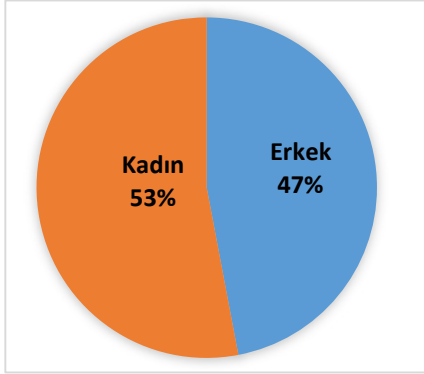
© Tüm hakları saklıdır. İSUMER'in yazılı izni olmadan bu eserin hiçbir kısmı elektronik ya da mekanik yollarla çoğaltılamaz. Yazıda belirtilen görüşler yazara aittir ve İSUMER'i bağlayıcılığı yoktur.

Suriye’de 2011 yılında başlayan iç savaş 8 Aralık 2024’de Baas rejiminin devrilmesi ile nihayete ermiştir. Bu tarihten itibaren yeni yönetimin nasıl kurulacağı, uzun yıllar süren baskıcı yönetimin izlerinin nasıl silineceği soruları halen canlılığını korumaktadır. İç savaşın ilk günlerinden itibaren peyderpey artan bir şekilde Suriye vatandaşları başta komşu ülkeler olmak üzere dünyanın farklı ülkelerine göç etmeye başlamıştır. Ülkedeki yeni düzen ile bu göçmenlerin durumlarının nasıl şekilleneceği, ülkelere dönüp dönmeyecekleri de önemli bir gündem maddesi olarak varlığını korumaktadır.

Bu çerçevede, elinizdeki rapor, 2011 yılından itibaren İstanbul Üniversitesi’nde Suriyeli öğrencilerin panoramasını çıkarmayı hedeflemektedir. Bu amaçla, öncelikle Mayıs 2025 tarihi itibariyle üniversitede kayıtlı olan Suriyeli öğrencilere dair bilgiler verilecektir. Ardından 2011-2025 yılları arasında mezun olan veya farklı sebeplerle okuldan ayrılmış olan öğrencilere dair bilgiler ortaya konacaktır.

1. İstanbul Üniversitesi’ndeki Suriye Uyraklı Öğrenciler

Grafik 1. İstanbul Üniversitesi’nde Suriye Uyraklı Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı



Mayıs 2025 itibariyle İstanbul Üniversitesi’nde 1748 Suriyeli öğrenci kayıtlıdır. Bu öğrencilerin % 47’si erkek, % 53 kadındır (Grafik 1).

Tablo 1. Suriyeli Öğrencilerin Birimlere (Fakülte/Enstitü) Göre Dağılımı

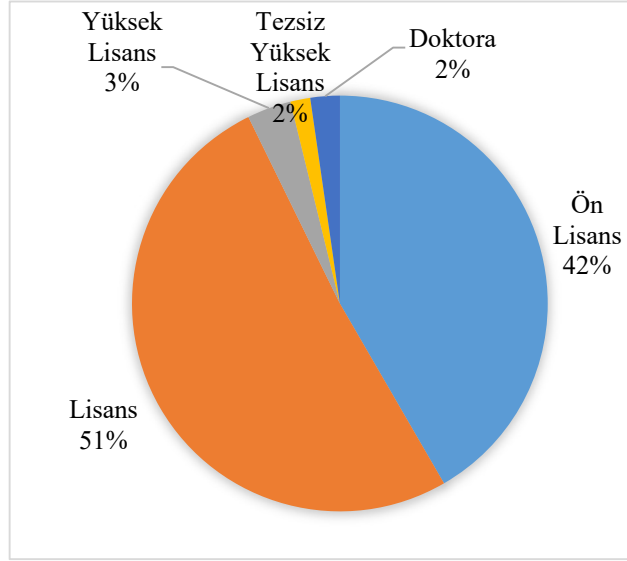
Birim	Öğrenci Sayısı	Birim	Öğrenci Sayısı
Açık ve uzaktan eğitim fakültesi	1241	Sağlık bilimleri enstitüsü	13
Edebiyat fakültesi	100	İletişim fakültesi	13
İktisat fakültesi	78	Fen bilimleri enstitüsü	12
Sosyal bilimler enstitüsü	76	Diş hekimliği fakültesi	10
Eczacılık fakültesi	48	Siyasal bilgiler fakültesi	6
Hukuk fakültesi	37	Mimarlık fakültesi	4
Fen fakültesi	25	Uluslararası soykırım ve insanlığa karşı işlenen suçlar enstitüsü	2
İlahiyat fakültesi	24	Deniz bilimleri ve işletmeciliği enstitüsü	2
İşletme fakültesi işletme iktisadı enstitüsü	22	Ulaştırma ve lojistik fakültesi	1
İstanbul tıp fakültesi	18	Su bilimleri fakültesi	1
İşletme fakültesi	15		
Genel toplam			1748

İSUMER Ülke Raporları-9
Mehmet Erken

Bu öğrencilerin 1241'i yani yaklaşık % 70'i Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi'nde öğrencidir. Toplam 21 farklı birimde Suriyeli öğrenciler eğitim görmektedir. En fazla Suriyeli öğrenciye sahip enstitü ise 76 ile Sosyal Bilimler Enstitüsü'dür (Tablo 1).

Tablo 2/Grafik 2. Öğrenim Seviyelerine Göre Suriyeli Öğrenciler

Öğrenim Seviyesi	Öğrenci Sayısı
CAP Lisans	1
Doktor	40
Lisans	891
Ön Lisans	728
Tezli Yüksek Lisans	60
Tezsiz Yüksek Lisans	27
Yandal Lisans	1
Genel Toplam	1748



Tablo 2'de ise öğrencilerin öğrenim seviyelerine göre dağılımları görülmektedir. Bu tabloya göre 40 öğrenci doktora, 60 öğrenci tezli yüksek lisans, 27 öğrenci de tezsiz yüksek lisans eğitimi almaktadır. Diğer öğrenciler lisans ve önlisans programlarına dağılmaktadır.¹ Bu durumda Suriyeli öğrencilerin çoğunluğu lisans (% 51) ve ön lisans (% 42) seviyesinde eğitim alırken, çok azı doktora (% 2), yüksek lisans (% 3) ve tezsiz yüksek lisans (% 2) eğitim seviyesindedir (Grafik 2).

Tablo 3. Geliş Şekillerine Göre Suriyeli Öğrenciler

Geliş Şekli	Öğrenci Sayısı	Geliş Şekli	Öğrenci Sayısı
Sınavsız ikinci üniversite	1191	Uluslararası ilahiyat	2
Özel durumlarda yatay geçiş ek madde 2	198	Özel öğrenci misafir	2
Mülakat	117	YOP	1
YÖS	96	Denklik lisans tamamlama klinik pratik ve staj tamamlama	1
YÖS ek kontenjan	66	ÇAP	1
Denklik lisans tamamlama	38	Yatay geçiş kurumlararası yurtdışı	1
Af 7417	16	Belirsiz	1
Türkiye Burslusu	12	YANDAL	1
Yatay geçiş kurumlararası yurtiçi	4		
Genel Toplam			1748

Suriyeli öğrenciler mevzu bahis olduğunda öğrencilerin geliş şekli ayrı bir soru olarak gündem olmaktadır. Öğrencilerin geliş şekilleri Tablo 3'de görülmektedir. Öğrencilerin çoğunluğu AUZEF bünyesinde eğitim aldığı gibi buraya kaydolun öğrencilerin de büyük çoğunluğu (% 95'i)

¹ İstanbul Üniversitesi'nde sadece bir tane ön lisans programı vardır ve Tablo 1'deki rakamlara göre hiçbir öğrencinin bu Meslek Yüksek Okulu'na kayıtlı olmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle önlisans öğrencilerinin tamamı AUZEF bünyesindeki önlisans programlarında eğitim almaktadır.

İSUMER Ülke Raporları-9
Mehmet Erken

sınavsız ikinci üniversite kapsamında bu bölüme kaydolmuştur. Dolayısıyla İstanbul Üniversitesi'nde öğrenim gören Suriyeli öğrencilerin aslen başka okullarda eğitim aldıkları ve İstanbul Üniversitesi'nde de ikinci bir bölüm okudukları anlaşılmaktadır. Öğrencilerin geliş yollarından ikincisi, Suriyeli öğrencileri de kapsayacak şekilde çıkarılan özel durumlarda yatay geçiş iledir. Bunu takiben 117 öğrenci mülakat ile yüksek lisans veya doktora programına girmiş, 162 öğrenci de YÖS sınavı ile üniversiteyi kazanmıştır. YTB Türkiye Burslusu da 12 öğrenci bulunmaktadır.

2. İstanbul Üniversitesi'ndeki Suriye Uyraklı Mezunlar

2011-2025 yılları arasında 689 Suriyeli öğrencinin mezun olduğu görülmektedir. Bu öğrenciler toplam 26 farklı fakülte'den mezun olmuşlardır. Öğrencilerin 389'u kadın, 362'si erkektir.

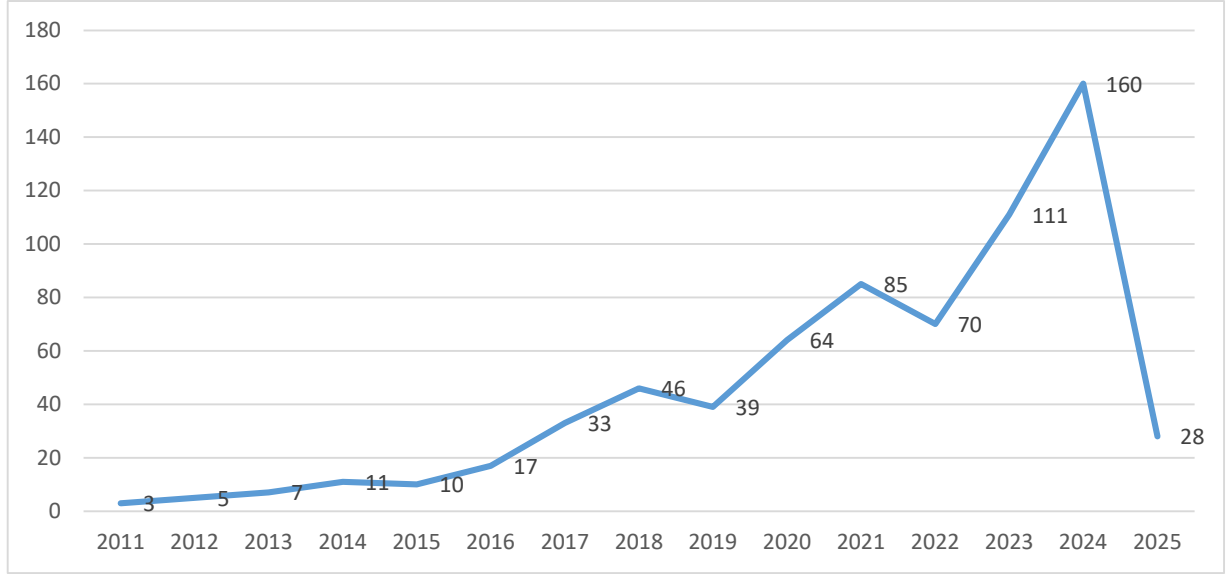
En çok öğrencinin mezun olduğu fakülte 178 öğrenci ile Edebiyat Fakültesi'dir. Edebiyat Fakültesi'ni 177 öğrenci ile AUZEF ve 40 öğrenci ile Sosyal Bilimler Enstitüsü takip etmektedir. İşletme İktisadı Enstitüsü, İktisat Fakültesi, Eczacılık Fakültesi ve Mühendislik Fakültesi'nden de 30'un üzerinde öğrenci mezun olmuştur.

Tablo 4. Suriyeli Öğrencilerin Giriş ve Mezuniyet Yılları

GİRİŞ YILI ↓ Mezuniyet Yılı →	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Genel Toplam
2011	1	3	2		3	1							10
2012		1	1	2	1	2							7
2013		1	3	14	10	7	4	1	2	1			43
2014			2	5	14	6	3	1	4	1			36
2015			1	4	4	9	4	6	3	1			32
2016			1	4	10	6	7	10	3	5	2		48
2017					2	7	11	8	8	6	4	1	47
2018						1	27	23	17	22	23	3	116
2019							8	35	16	32	34	4	129
2020									17	25	44	7	93
2021										16	21	3	40
2022										2	27	3	32
2023											5	5	10
2024												2	2
Genel Toplam	1	5	10	29	44	39	64	84	70	111	160	28	645

Tablo 4'de mezun olan öğrencilerin 2011 yılından sonra giriş yılı-mezuniyet yılı tablosu yer almaktadır. Tabloya göre 2013 yılından itibaren üniversiteye giren öğrencilerin sayısının artmaya başladığı fakat mezun öğrenciler arasında esas artışın 2018 yılından itibaren görüldüğü anlaşılmaktadır. Mezun olan öğrencilerin sayıları da 2020'den itibaren keskin bir şekilde artmıştır. Giriş yılı-mezuniyet yılı arasındaki ilişkiye dair tabloda en yüksek rakamın 44 mezun ile 2020 yılında girip 2024 yılında mezun olan öğrenciler arasında olduğu görülmektedir.

Grafik 3. Suriyeli Mezunların Yıllara Göre Dağılımı



Grafik 3'te 2011'den sonra mezun olan Suriyeli öğrencilerin yıllara göre dağılım grafiği yer almaktadır. 2011 yılından 2024 yılına kadar Suriyeli mezun sayısı 2015, 2019 ve 2022 istisnası hariç genel bir artış şeklindedir. 2024 yılında 160 mezun ile zirveye ulaşılmıştır. 2025 yılı mezun sayısının netleşmesi için dönem sonu notların ilan edilmesini beklemek gerekmektedir.

Tablo 5. Suriyeli Öğrencilerin Giriş Şekli ve Yılı

Giriş Şekli ↓ GİRİŞ Yılı →	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Genel Toplam
AF 6111	1														1
AF 7417												2			2
CAP		1													1
DGS										1					1
FATİH UNIVERSİTESİ KHK						10									10
HUKUMET BURLUSU	1														1
İKİLİ ANTLASMA HUKUMETLER ARASI			1												1
MULAKAT		1				1	7	20	23	9	4	7	10	2	84
OZEL DURUMLARDA YATAY GECİS EKMADE2			1	32	27	22	24	70	55	22					253
PEDAGOJİ					1										1
SINAVSIZ İKİNCİ UNIVERSİTE								8	42	55	35	21			161
STANDART KAYIT OSS			1												1
TCS	2														2
TÜRKİYE BURLU	2	1	3			1	5	2	3	2		1			20
YATAY GECİS KURUMLARARASI YURTDİŞİ	1	2	36	2											41
YATAY GECİS KURUMLARARASI YURTICI	1										1	1			3
YOS	2	2		1	2	10	6	10	3	2					38
YOS EK KONTENJAN			1	1	2	4	5	6	3	2					24
Genel Toplam	10	7	43	36	32	48	47	116	129	93	40	32	10	2	645

İSUMER Ülke Raporları-9
Mehmet Erken

Tablo 6. Suriyeli Öğrencilerin Geliş Şekli ve Mezuniyet Yılı

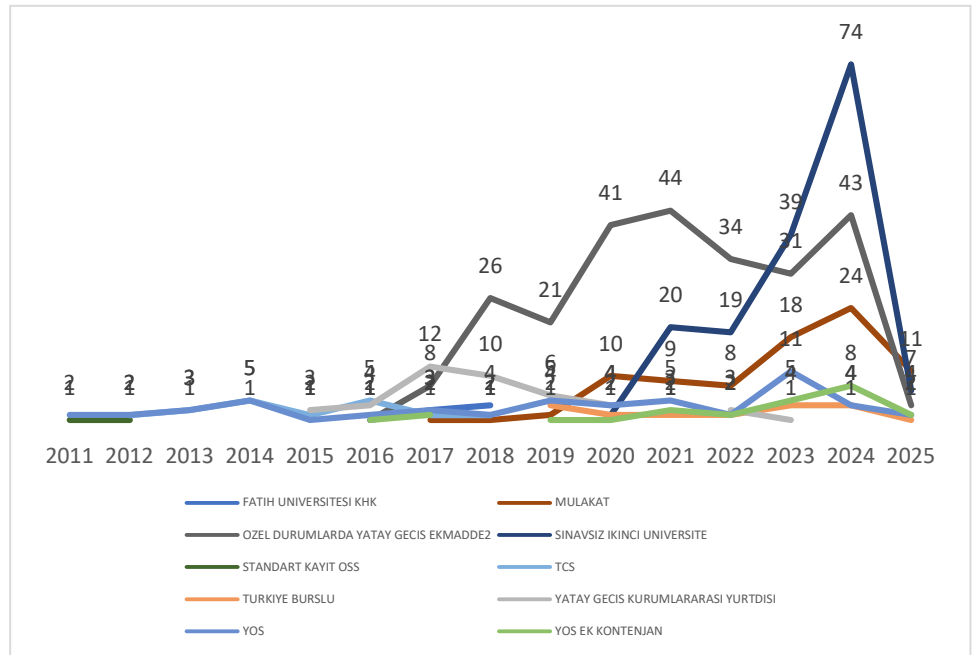
Geliş Şekli – Mezuniyet Yılı	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Genel Toplam
AF 6111						1										1
AF 7417													1		1	2
CAP					1											1
DGS														1		1
FATİH ÜNİVERSİTESİ KHK						1	3	4			1			1		10
HÜKÜMET BURSUSU					1											1
İKİLİ ANTLASMA HÜKÜMETLER ARASI							1									1
MULAKAT							1	1	2	10	9	8	18	24	11	84
OZEL DURUMLARDA YATAY GEÇİS EK MADDE 2						1	8	26	21	41	44	34	31	43	4	253
PEDAGOJİ						1										1
SINAVSIZ İKİNCİ ÜNİVERSİTE										2	20	19	39	74	7	161
STANDART KAYIT OSS	1	1		1				1								4
TCS		2	3	5	2	5	2	2			1					22
TÜRKİYE BURLU			1		1				4	2	2	2	4	4	1	21
YATAY GEÇİS KURUMLARARASI YURTDİSİ					3	4	12	10	6	4		3	1			43
YATAY GEÇİS KURUMLARARASI YURTDİSİ						1							1	1		3
YOS	2	2	3	5	1	2	3	2	5	4	5	2	11	4	2	53
YOS EK KONTENJAN						1	2		1	1	3	2	5	8	2	25
YURTDİSİ TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR					1		1									2

Tablo 5’te mezun öğrencilerin giriş yıllarına göre giriş şekillerinin tablosunu Tablo 6’da ise mezuniyet yıllarına göre öğrencilerin giriş şekilleri üzerinden dağılımı görülmektedir.

Mezun öğrencilerin üniversiteye giriş yılları ve giriş şekillerine göre tasnife tabi tuttuğumuzda Suriyeli öğrencilerin 20 farklı şekilde üniversiteye kayıt oldukları görülmektedir. Bunlardan Pedagoji, AF5806, AF6111, ÇAP, İkili Anlaşmalar, DGS ve Hükümet Bursusu olarak kayıt olanların sayısı 1’er tanedir. YTB Türkiye Bursusu, AF7417 ile kayıt olanların sayısı 2 ve Yurt içi Yatay geçiş yolu ile kayıt olanların sayısı 3 adettir. Grafik 3, bu az sayıdaki kategorinin çıkarılması ile oluşturulmuştur. Mezun öğrencileri geliş şeklinde göre tasnif ettiğimize geliş şekillerine göre en çok mezuniyet ek madde 2 ve Sınavsız İkinci Üniversite kapsamında okula girenler arasındadır.

Grafik 4. Suriyeli Öğrencilerin Mezuniyet Yılı ve Giriş Şekli

2014’den itibaren öğrenciler ek madde 2 ile üniversiteye giriş yapmış ve 2020’den sonra bu şekilde öğrenci girmemiştir. Sınavsız ikinci üniversiteye girenler ise ilk defa 2018 yılında girmeye başlamış ve her sene giren



İSUMER Ülke Raporları-9
Mehmet Erken

öğrenci sayısı artmıştır. Sayısal olarak bu iki başlığı takip edenler ise mülakat, YÖS ve yurt dışından yatay geçiş ile kaydolmuşlardır.

Grafik 4ve Tablo 2'ye göre mezun öğrenciler arasında son 14 senede ilk belirgin artış 2017'den itibaren yükselen "Ek Madde 2" ile üniversiteye girerek mezun olanlardır. Bu öğrencilerin sayıları 2020 itibariyle kesilmiştir.

3. İstanbul Üniversitesi'nden Ayrılan Suriyeli Öğrenciler

Öte yandan, İstanbul Üniversitesi öğrenci işleri sisteminde 2011 yılı sonrasında kayıt sildiren toplam 1812 Suriyeli öğrenci olduğu görülmektedir. Bu öğrencilerin kayıt silme sebepleri belirtilmemiştir.

Tablo 7. İstanbul Üniversitesi'nden Ayrılan Suriyeli Öğrenciler (2014-2025)

Yıl	Öğrenci Sayısı	Yıl	Öğrenci Sayısı
2014	1	2021	154
2015	2	2022	651
2016	8	2023	313
2017	42	2024	412
2019	47	2025	80
2020	101	(boş)	1
Genel Toplam			1812

Ayrılan öğrencilerin yıllara göre dağılımı Tablo 7'de görülmektedir. Bu tabloya göre 2020'den itibaren kaydı silinen öğrenci sayısının arttığı görülmektedir. Kayıt silme sayısının en yüksek olduğu 2022 yılında toplam 650 öğrenci kaydını sildirmiştir. Bu rakam, 2011-2025 yılları toplamının 3'te 1'ine tekabül etmektedir.

Tablo 8. Suriye Uyruklu Öğrencilerin Geliş Şekilleri ve Üniversiteden Ayrıldıkları Yıllar

Geliş Şekli / Yıl	2014	2015	2016	2017	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	(boş)	Genel Toplam
AF 5806						1							1
AF 6111						1		1					2
AF 6111 YATAY					1								1
AF 6569								1					1
AF 7417									6	6	9		21
AFKHK 7143					1								1
CAP							1						1
FATİH ÜNİVERSİTESİ KHK			2	7									9
İKİLİ ANTLASMA HUKUMETLER ARASI								1					1
MERKEZİ YERLEŞTİRME İLE YATAY GEÇİŞ KURUMLARARASI YURTICI						1							1
MULAKAT	1			2	15	13	75	54	49	45	13		267
OSS EK KONTENJAN						1							1
OZEL DURUMLARDA YATAY GEÇİŞ EK MADDE 2		1	2	18	16	34	52	174	20	57	48		422
OZEL ÖĞRENCİ MISAFİR						2	1	3					6

İSUMER Ülke Raporları-9
Mehmet Erken

SINAVSIZ IKINCI UNIVERSITE							1	294	229	278	2		804
STANDART KAYIT OSS						3						1	4
TCS			1	1		1		2					5
TURKIYE BURSLU					2			4	3	4			13
YATAY GECIS EKMADE2 MISAFIR					1	2	1	8	1	1	1		15
YATAY GECIS KURUMICI				1			1						2
YATAY GECIS KURUMLARARASI YURTDISI		1	3	10	6	13	2	18	1				54
YOS				2	3	21	12	60	4	12	5		119
YOS EK KONTENJAN				1	2	8	8	31		9	2		61
Genel Toplam	1	2	8	42	47	101	154	651	313	412	80	1	1812

Üniversiteden ayrılan öğrencilerin üniversiteye geliş şekillerine göre dağılımı Tablo 8’de görülmektedir. Tabloya göre en fazla kayıt sildiren öğrenciler sınavsız ikinci üniversite kapsamında İstanbul Üniversitesi’ne kaydolan öğrencilerdir.

Bu kapsamda kayıt sildiren 804 kişi, toplam rakamın yaklaşık % 44’üne tekabül etmektedir. Bunları Ek madde 2 ile gelen öğrenciler ve mülakat ile gelen öğrenciler takip etmektedir. Bu üç kategoride gelen öğrencilerin toplam kayıt sildiren öğrencilerin % 82’sine tekabül etmektedir.



İSÜMER

2019

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ULUSLARARASI ÖĞRENCİ
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ**

İstanbul Üniversitesi Taş Odalar, No: 22-26
(İktisat Fakültesi Ek Bina II Arkası)
Beyazıt - Fatih - İstanbul / TÜRKİYE

+90 212 440 00 00 (11278) - isumer@istanbul.edu.tr - iso.istanbul.edu.tr
https://twitter.com/iu_instudents -
<https://www.facebook.com/iuinstudents/>